

школи в умовах інтеграції України до Європейського Союзу. Монографія / за заг. ред. О. О. Красовська. Рівне : видавець О. Зень, 2023. С. 136-176.

4. Пометун О.І., Сущенко І.М. Путівник з розвитку критичного мислення в учнів початкової школи. Київ: Освіта, 2017. 96 с.

5. Технологія розвитку критичного мислення INSERT. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://vигivska0804.blogspot.com/2016/01/insert.html>.

НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Пастухов О. О.

*здобувач першого(бакалаврського) рівня вищої освіти
медичного факультету № 1
Одеського національного медичного університету*

Уварова О. О.

*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри суспільних наук
Одеського національного медичного університету*

Професійна ідентичність полягає у ставленні людини до конкретної професії, усвідомленні себе як фахівця, наданні оцінці професійному оточенню, в якому проходить професійна діяльність [3]. Починаючи з 1-го курсу навчання у ЗВО, здобувач проходить професійне орієнтування, отримує інформацію про професію і формує своє власне уявлення про неї. Цей процес має проходити під керівництвом фахівців в обраній справі. Професійна діяльність стає успішною в умовах, коли відбувається повна ідентифікація з обраною професією [1].

Психологічні та педагогічні аспекти поняття «професійна ідентичність» висвітлено низкою наукових робіт [4; 7].

Необхідність формування професійної ідентичності в медичній сфері відома з часів давньогрецького лікаря Гіппократа: він сформулював так звану «клятву Гіппократа», яка стала символом приєднання випускників до лікарської професії. У багатьох медичних ЗВО можна побачити текст цієї клятви, яка закликає до моральності, гідності, самовдосконалення та символізує собою тяглість традицій у здобутті професії лікаря.

Але час, як і клятва, змінюється і серед великого обсягу інформації в сучасному світі періоду глобалізації загострюється необхідність формування іміджу лікаря та дотримання відповідної професійної етики, які в сукупності створюють облік сфери медичних послуг на національному та міжнародних ринках. Сьогодні в Україні, завершуючи навчання у ЗВО, здобувачі дають присягу у вигляді Клятви лікаря, текст якої прийнято Указом Президента України № 349 від 15 червня 1992 р. [9] Урочиста присяга дає можливість усвідомити свою причетність до професії.

Зараз ринок медичних послуг України знаходиться у процесі трансформації в умовах послідовних медичних реформ задля прогресивної системи західного типу [2]. На ефективність її функціонування впливають зовнішні фактори, зокрема її імідж. Для його дотримання, треба розвивати професійне ком'юніті у суспільній культурі, яке допоможе медичним фахівцям самоідентифікуватися до певної соціальної групи з властивими моральними та професійними принципа. Цю самоідентифікацію необхідно розпочинати на етапі здобуття вищої медичної освіти.

Професійна підготовка фахівця у сутності має формування системи знань, вмінь та навичок, а також високих особистісних якостей; мета – формування особливої професійної ментальності – «буття фахівця» [6] Період здобуття вищої освіти грає особливу роль у процесі професіогенезу особистості лікаря, тому дуже важливим є формування відчуття належності до професії з 1-го курсу, коли до «клятви Гіппократа» ще далеко.

На формування професійної ідентичності впливають такі чинники: об'єктивні (зовнішні), що пов'язані з вимогами професійної діяльності; суб'єктивні (особистісні, внутрішні), поєднанні з самосвідомістю, самоактуалізацією, рефлексивністю, компетентністю, творчістю [8].

До зовнішніх чинників можна віднести навколишнє середовище, зокрема, медіа простір та традиції в університеті. Внутрішні фактори залежать від зовнішніх і дотичні до «Я-концепції».

Найвідомішими зовнішніми факторами щодо формування професійної ідентичності є спеціальний медичний одяг. Усі студенти вищих медичних закладів повинні бути одягнені в медичний халат і медичну шапочку в межах вищого медичного закладу та інших закладів охорони здоров'я. Це не тільки дисциплінує студентів щодо професійної ідентифікації, а ще й надає звичку завжди дотримуватися правил безпеки та гігієни при праці з пацієнтами. Також за межами закладів охорони здоров'я здобувачі вищої медичної освіти та медичні фахівці повинні знімати медичний одяг, що позитивно впливає на баланс між особистим життям та працею з точки зору психології.

Розвиток соціального маркетингу через розвиток національної та міжнародної кіноіндустрії та медіа простіру позитивно впливає на поступову кількість абітурієнтів до медичних закладів та довіру суспільства до медичних фахівців. Університетський сайт та сторінки у соцмережах також дають змогу ототожнювати себе з медичною спільнотою, дізнаватися про події в стінах свого навчального закладу.

Здобувачі вивчають «Медичну деонтологію» – дисципліну, яка покликана ознайомити з моральними принципами поведінки лікаря, його обов'язками, вимогами до зовнішнього вигляду та стилем комунікації. Курс «Історії медицини» також є базою для формування професійної ідентичності та іміджевих характеристик.

Практичними порадами для закладів вищої медичної освіти серед інших можуть бути: проведення тренінгів розвитку професійної ідентичності; організація командної роботи під час занять; проблемні наукові групи та наукові

гуртки на кафедрах; відпрацювання навичок спілкування під час організації університетських заходів; мастер-класи, відкриті лекції викладачів та запрошених фахівців; освітні компоненти щодо історії світової та вітчизняної медицини, етики та деонтології, комунікації, іміджології; активна популяризація професії на сторінках соцмереж тощо. Зформована професійна ідентичність стане базою для професійної адаптації та подальшого становлення спеціаліста.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрушко Я. С. Професійна ідентичність особистості як психологічний феномен. *Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки*. 2013. Вип. 19. С. 104-110.
2. Барзилович А. Д. Моніторинг ефективності регулювання ринку медичних послуг. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 23. С. 124-130.
3. Гаврилук Н. М. Генезис психолого-педагогічного поняття «професійна ідентичність». *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки*. 2020. № 1 (19). С. 18-24.
4. Клибанівська Т. М. Професійна ідентичність: теоретичний аспект. *Теорія і практика сучасної психології*. 2020 р. Т. 2. № 1. С. 52-56.
5. Кравчук О., Остащук І. Клятва Гіппократа – професійна присяга. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2022. Вип. 44. С. 60–70.
6. Лазуренко О. О., Сміла Н. В. Особливості професійного становлення лікаря в умовах неперервної професійної освіти. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Психологія»*. 2022. Вип. 2. С. 65-68.
7. Лящ О. П. Професійна ідентичність як чинник самоздійснення особистості. *Габітус*. 2020. Вип. 14. С. 189-193.
8. Саблук А., Біда О. Формування професійної ідентичності майбутніх молодших спеціалістів сестринської справи. *Педагогічний часопис Волині*. № 4(11). 2018. С. 137-140.
9. Указ Президента України № 349 від 15 червня 1992 р. «Про Клятву лікаря». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/349/92#Text>

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НУШ

Федорчук О. В.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Хом'як О. А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*